

TURAI FARKAS.

Felkérteknél mindazon ház- és föld tulajdonosok, kiknek házak vagy földjeik eladó, vagy haszonbérbe kiadó, azokat az intézetben előjegyezteni sziveskedjenek. A közvetítés a legmérsékeltőbb díjak mellett eszközöltetik.

Egy MÉZESKALÁCSOS üzletbe TANULÓ azonnal felvétetik. Értekezhetni Turai Farkasnál.

Egy csinos barna nő valamely üzletbe mint elárúsító ajánlkozik. Bővebbet Turai Farkasnál.

Kút-útcán egy ház, újoztású földjével együtt eladó.

Piac-útcán egy ház eladó, 4 kőből lakással és 21 ömönödi földjével együtt.

Keresetek több kereskedő tanulóval.

Szoboszlón egy jó üzlethelyiség egy szobával együtt kiadó.

Kereskedő segédek, kertészek és gazdasági hivatalnokok elhelyeztetnek.

Egy szép lakás 2 utcán, 1 udvari, 1 előszoba, a hozzátartozókkal együtt kiadó.

Közvetlen a nagyerdő alatt 6000 ömönödi nyaralónak való föld 6000 aron eladó. Értekezhetni Turai Farkasnál.

Bármiféle részvények vételének és eladatnak.

4 szoba, 2 előszoba a hozzátartozókkal együtt kiadó.

A pályai utcán 3¹/₂ hold fekete és homok föld örök aron eladó.

Magános urnak 2 szoba egy előszobával kiadó.

8 hold majorsági föld a nagy diószegi ut mellett, továbbá ugyancsak mellette 8 hold újoztású föld eladó.

Tiszafüreden egy ház három szobával hozzátartozókkal együtt, ugyancsak ugyanazon épületben egy boithelyiség felszerelésel együtt kiadó. — Értekezhetni a Turai-féle intézetben.

Szent Anna-utca 2266. sz. a. egy emeleti nagyobb lakás egy vagy több évre kiadó, 1889 május 1-től kezdve.

Egy keresztény székálló 200 frt kautióval valamely vidéki városban alkalmazást keres.

Lyneumi apró hirdetések 25—30 forint, nagyobbak pedig aránylag a legolcsóbb díjak mellett vételnek. **TURAI FARKAS** közvetítő és közkező intézetében M. kút-utca sarkán, a meyházszal szemben. Ugyancsak mindkét neműre jó bizonyítványokkal ellátott eszledek megrendelhetők.

Gőzmozgonyok

2¹/₂, 3¹/₂, 4, 6, 8, 10 lóerőre

fa-, szén- és szalmával való fűtésre,

legújabb szerkezet, nagyobb bitott fűtő-szekerényvel

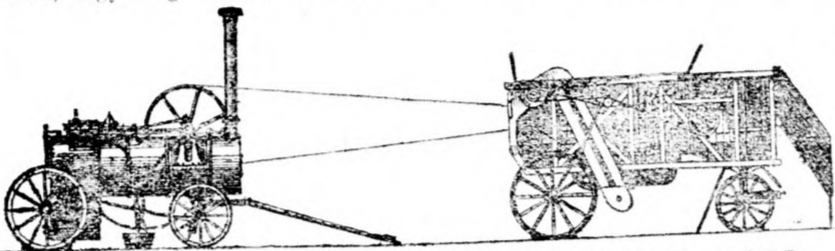
Nagy díszoklevél

az 1885. évi budapesti általános kiállításán.

Biztosíték:
első rendű ajánlatok.

MAGYAR GŐZCÉPLŐGÉPEK

szeges dobbal.
8000—12000 kéve napenkénti munkaképességre csak 3, 4, 6 lóerőjű gőzmozgony szükséges. 300, 350, 400 kg. szénfogyasztás 14 óra alatt. Tökéletes kiscsipesz, tisztítás és osztályozás; a gépek könnyű szállíthatósága, nagy megakaratás a befektetési tőke és kezelési költségekben.

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

első magyar gazdasági gépgyára
BUDAPESTEN, külső vácz-ut, 7. szám.
A lovonatu vasut gyarunkig közlekedik.

Ajánlja továbbá legjobb minőségű
Ekéit, Boronáit, sorvető gépeit, Szénagyűjtőit, Rostáit, Trileureit, Tengerimorasolót, Szecsavágót, Répavágót, Szőlőszájtót és Szőlőzűzőt.

Rendelvényeket elfogad és gyári áron eszközi

KONCZ LAJOS
DEBRECZENBEN, nyomtató-utca, 798. sz.

Gőzcéplőgépek

szeges dobbal és verőlécezes dobbal, kettős tisztító szerkezettel, ártatoklászolóval és osztályozó hengerrel 3¹/₂, 4, 6, 8, 10 lóerőjű legújabb szerkezetű mozgonyokhoz.

GŐZMOZGONYOK

és gőzcéplőgépek

gyártásában a magyar magánipar az

első helyet foglalja el.

A magyar gyártak közt gazdasági gépekben legnagyobb kelendőségnek örvendő.

Debreczenben
Geberby Rájos
Fahrenheit szerint
150 foknál gyúló
szabadalmazott
fehér tőzszar védjeggyel
NEW YORKI
Valódi

Eladó földek.

A Bánkon 10 régi boglyás kaszálló, a varga-utczai új földön a mátai ut félen balról 9¹/₂ hold föld szabad kézből eladó.

Értekezhetni varga-utca 2279. sz. alatti tulajdonossal.

Nagy raktár pipere cikkekben.

PLANK ÁGOST

női divat, szövő és rövidáru raktára,
valamint saját női szabósága
Debreczen, Czegléd-utczán színházzal szemben.

Elvállal mindennemű női ruha varrását, idegen kelméből (hozzáváló nélkül), ugyancsak egész ruhák elkészítését, saját szöveteiből, a legizélteljesebb kivitelben, és a legjobb szabásban, igen mérsékelt árak mellett.

Női szabósággal van összekötve privát szabásai intézetem is, a hol 30 nap alatt, minden egyes, bécsi Method szerint, szabni megtanulhat.

A n. é. közönség becses figyelmébe ajánlom raktáramat, a hol dús választékban a legdivatosabb női ruha kelmék, fekete divat és gyász Teruó kelmék, mosó Zephirek, Voile, Cretonok, legújabb díszek, selymek, Moirek, rüchök, szalagok, fűzők, ószs z női szabó kelmék ect. ect. ect.

a legjutányosabb szabott árak mellett kaphatók.

Nagy raktár női glacé kesztyűkből.

2 csatt és tambour 1 pár 1 frt.
2 gombos 1 pár 65 kr.

Szövet maradványok minden időben kaphatók 1/2 áron.
Ugy izzó-temet, mint kész szolgáltatást a n. é. közönség becsos pártfogásába ajánlván, vagyok teljes tisztelettel

PLANK ÁGOST.

Minták kivánatra bérmentesen küldetnek.

15 évi sikertől koronázva!

Köhögés, rekedtség!

és asthma elleni Strausz A.-féle világhírű és többször kintüntetett amerikai gyógyfű-kivonatu

mellpasztillát

meliszörp és mellsört a n. é. közönség figyelmébe ajánlom. 1 doboz ára 20 kr. 6 doboz 1 frt. Naponta postai széküldés. Raktárak Debreczen: Rotschnek V. E. és Örvényi Ottó uraknál, továbbá a környéken minden jóhírű gyógyszerárban.

STRAUSZ A. utóda

vezerraktára Budapest, vácz-körut, Fonciszre-palota.

GUMMI!

Eredeti párisi gummi és halhólyag-különlégségek, melyek fiomság és jóság tekintetében a legnagyszerűbb kivánalmakat is kielégítik. Utcájai: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 frt. B. utca amer (rövid) 3 és 4 frt, legfiomabb párisi női spungya 2, 3, 4, és 5 frt. Női biztosító kesztyűk 2 frt, a Mensinger tanár szerintinek darabja 2 frt 50 kr. Suspenzióimok s más ilyenféle kimerítő árjegyzéke. A küldemény legnagyszerűbb titokban tartatik.

J. Reif, specialista, Bécs. IV. Margit-utca 7.

Alkalmas teljes minta gyűjtemények urak számára 5 forint.

Első és legrégebb

ALAPITTATOTT 1858 ban.

síremlékö raktáramat,

ALAPITTATOTT 1858 ban.

mely már több mint 30 éve, hogy fennáll és a kegyeletos gyószoló felek nélam, a legpontosabb kiszolgálás mellett, szerették meg az elhunyt kedveseik hamvai fölé állított sírköveket — van szívesem becses figyelmébe ajánlani.

Ennélfogva tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Kis Várad-utca 2102 számú házammi levő raktáramat a legszabab színű és szilárd fajú anyagokból készült

SÍREMLÉKEKKEL

ismét a legdúsabban berendeztem:

Különféle alak és nagyságban fehér carrarai, vörös hazai és kékes szürke szilézini márványok; továbbá: bajor szürke és fekete granit és zöldes fekete-fehér szemcséjű syenit, porphir és dioritt nagyobb szerű oszlopok, melyeknek eladását leszállított áron eszközölöm.

Családi czimereket, siriratokat helyben és vidéken (a már rég felállított sírköveken is) tiszta arannyal készített k. Vaszrácszatok és sírkövek felállítását helyben és vidéken felvállalom s a sírkövek elszállítását saját felelőségem mellett eszközölöm.

Árjegyzékkel és rajzokkal ingyen szolgálók!

A nagyérdemű közönségnek üzletem iránt tanúsított előismeréséért és eddigi bizalmáért a legmélyebb köszönetemet nyilvánítom — s kérem továbbra is nagybecsű bizalmát!

Debreczen 1889.

Teljes tisztelettel

Boros Sándor

síremlékö-raktár tulajdonos.

Raktár helyiség Kis-várad utca, a vasut közelében.

Magy. kir. szabad. parketgyár

DUNKEL VILMOS Kassán

ajánlja kintűnő száraz tölgy-fából készített, sokszorosán kintüntetett

parketáit,

ugynevezett amerikai, tömör s berakott kockkát jutányos árak mellett.

Képes rajzminták díjmentesen szolgáltatnak ki.

Látogatás az örültek házában.

— Tanulmány a társadalmi élet köréből. —

Irta és felolvasta 1889. évi márczius hó 13-ikán:

DR. KARDOS SAMU.

Azt hiszem, hogy tisztelt hallgatóim közül mindenki egyet ért velem, ha azt állítom, miszerint alig van valamire való ember, a kinek a maga kedvezet eszméi és különös passziói meg ne volnaának.

Egyik a föld mélyébe hatol kutatni az ősvilág rejtelmeit, másik a felhők közé emelkedik tanulmányozni a légkör csodás tümenyeit; egyik északnak tart a sarki tenger állatvilágára vadászgatni, másik délnéki közé rejtőzik az elmulrt sötét évezredek a tudomány fáklyájával bevilágítandó, másik a csillagokat vizsgálja, hogy a titokzat-teljes jövő látványát fellebbenthesse. — Szóval minden gondolkozó fő más időt, más helyet, más tárgyakat választ magának kedvezet eszméi megvalósításához.

Engem — ösztönöz megvalva — nem nagyon érdekel az, hogy a Mammut hány ezer évvel éhetett a földön, az sem nagyon aggaszt, hogy 20 millió év múlva a Jupiter csillagzat okvetlen beleütöközik-e a mi földünkbe vagy nem? En ha falun vagyok, felkeresem az iskolákat, benézek a templomokba, boldogok a temetők árnyas fű között és gondolkodom az emberi nem egykori romlatlanságáról és mostani romlottságáról. A világváros falai közt is — nem a büszke és lényes paloták közt, hanem a szegény és nyomorúságos lakókat keresem fel. Hogy miért, azt magam sem tudom: lehet azért, hogy balszerencsémben a kétségbeesés jó szerencsében az elbizakodás ellen a cselezzam szívemet, lelkeimet.

Hiszen a ki nem sélt végig egyszer a Wiener allgemeine Krankenhaus (becsi kórház) 2000 betegét magába foglaló termébe, annak fogalma sem lehet, hogy mi a fájdalom és szenvedés; — a ki sohásem állt szemben még a szamos-újvári fegyház lakóival, csak szimpadrol ismerheti a bünt és szenvedélyt; — a ki még nem halotta az örültek sakál-szerű ivóvételét, nem látta a férfiak kigyult arcát, a nők zilált haját, az nem tudja, mi a legnagyobb esápas és szerencsétlenség és hogy kik a legszámánadóbb teremtények a földön. De erre nincs is semmi szüksége tisztelt hallgatóim legnagyobb részének. Mert a kórházak, börtönök és tebeidákban a közvetlenség hatása oly erős, oly intenzív, hogy nem mindenkinek kedélye és idegei annak azt ki nagyobb megrázkódással néki. Magam is, ki pedig hivatásommal fogva, gyakran vagyok olyan helyzetben, hogy ember-társaim erkölcsi és lelki bajait közvetlen közzelel szemlélnem, napokig álottam hatása alatt egy-egy olyan látogatásnak, hol 100 és 100 számarra találtam összeszúfolva az egykor boldog, büszke és gazdag ember-társaimat rongyosan, betegesen és kétségbeesetten.

Valamennyi e nembeli látogatásaim között azonban — az gyakorolta ream a legborzasztóbb benyomást, melyet egy üldözési mániában szenvedő beteg tanulmányozása czeljaból az anyalföldi tebeidákban a mult hónapban tettem.

Mielőtt azonban magát a felette érdekes látogatást leírnam, engedjek meg tisztelt hallgatóim, hogy pár sorban a hazai tebeidák történetét és szervezetét is megismertessem önöket.

A humanus intézkedéseiről híres 1792. évi országgyűlés volt az első, mely kimondotta, hogy a gyógyíthatatlan és közveszélyes elmebetegék állami intézetben helyezendők el. De az eszme csak lassan nyert megtestesülést. Ugyanis előbb 1827-ben gróf Nádasdy Ferencz érsek egy 113,384 frtos alapítványt tett, melyhez a tekintetes karok és rendek 705,696 frtot engedélyeztek, majd 1847-ben a közadakozásból begyűlt 575,000 frt járulván, a közel 2 millióra rugó alaplól felépült a Lipót-mezei Tebeidya. Az 500 betegre berendezett hatalmas intézet 1868-ban adatott át a szenvedő emberiségnek és a megnyitása óta lefolyt 20 év alatt nem kevesebbet, mint 7500 elmebeteg nyert benne elhelyezést. A második tebeidya Nagy-Szebenben van, természetesen sokkal kisebb szabású, mint a Lipót-mezei. Ezt szintén egy O Felsége által 1859-ben engedélyezett jótékony czélú sorsjátékból alapították 1859-igra. A közfoglalomnak 1863-ban adták át

és a lefolyt 25 év alatt több mint 2500 beteg kapott benne ápolást.

A két tebeidya azonban — fájdalom — csak hamar kevésnek mutatkozott, különösen mióta a tapasztalat igazolta, hogy az egyszerű felvett betegek közül csak 7% gyógyítható, 93% örökre elveszi az értelemt világot. Gondoskodni kellett tehát egy olyan intézetről, a hová a közveszélyes és gyógyíthatatlan elmebetegék helyeztessenek el. Így jött létre az anyalföldi tebeidya, melyet az 1881. évi XII. t. cz. rendelt felállítani és mely 1883. október 1-én nyitotta meg, hogy örökre börtöne legyen a benne élve eltemetett szerencsétleneknek.

A budapesti magyar királyi anyalföldi országos tebeidya a régi váci temető háta megett — balra a katonai raktraktól — fekszik. Tégány alakban van építve, egy 10 holdra terjedő kert közepén, mely azonban köröskörül 5 méter magas kőfallal van körítve. A kőfal alatt meg egy széles és mély árok is fekszik, mely lehetetlené teszi a legügyesebb ugró vagy mászonak is a kimenekülést.

Dejtáni 3 óra volt, mikor kocsim a hatalmas vasrácsepal ellátott kapu előtt megállott. — A portás esodalkozással nézett rám, midőn láttá, hogy egyedül, minden kíséret nélkül szállok ki a kocsiból.

Pár hatos borralavál azonban csakhamar elosztattam aggyáltyát s a vén Cerberus kaput nyitott, és én szilárd léptekkel, dermegő szívvel léptem be a kapun, mely — ha a beteg egyszer rajta bement, rendszeren csak akkor nyílik meg számára, mikor nyugtalan testét az örök nyugalom helyére kísérik. A kerthben siri csend, — csak az örök halk kopogása hallatszott néha fel a fagyos rögről. Egyszeren a főbejártnak tartottam. Megnyomtam a villamcsengőt és pár percz múlva kinyílt — de nem a kapu, csak egy kis ablak, melyen mogorván tekintett ki az ör. Atnyújtottam neki nevégyem, kérvén, hogy azt az intézeti orvos Dr. B.-nek küldje be azonnal.

— Csak tessék bejönni, a Dr. ur éppen napos és már várja ön!

A kapu, melynek se kiléscse, se zárja, hanem csak csavarkéscse van, megnyílt és bent voltam a hófehérre meszelt lépcsőházban. A fűtött folyosók mindenütt erős kór szagot lehettek, a mi azonban egy csepp sem kellemetlen arra nevezte, — a ki már megszokta.

Az orvosok, egy régi iskolatársam és jó barátom, rendelő szobájában voltam, éppen egy az nap beszálított beteg körrajzával foglalkozott. Szóltanul üttem le egy sarokba, hallgatván a kérdéseket, miket az orvos tett, és a feleleteket, miket a beteg adott.

- Kicsoda ön? — kérde az orvos.
- En Ráró vagyok.
- Ráró? ...
- Igen is, Ráró, a fiakkereselő!
- Hol?
- A „Király“ utcában.
- Kivel?
- Braun testvéreknél.
- Mielta?
- 7777 év óta.
- Mindig ló volt ön?
- Dehogyl! kocsi is voltam előbb.
- Hat aztan hogyan lett lóvá?
- Há nagyon rosszul bánt velem a gazdám, mindig ütött, vert, emi meg soha sem adott, egyszer aztan megharagudtam és kiugrottam a bórómából és úgy lettem lóvá.
- Há azota mit eszik?
- Szénát, zabot és tótkmagot.
- Jól van, majd vacsorára adatok magának szénát, most csak menjen az istállóba.

Erre intem az ápolóknak és az 50—60 éves beteg vidáman nyertigetve és rugkapálzóva távozott az istádból.

— Szegény, jámbor kocsi! — mondtam az orvosnak — bizonyára czudar gazdája volt és ezért örült meg.

— Tévedsz barátom! — felelt az orvos — nem volt ez sohasem kocsi; — és ezzel elélelem tetta a felvett beteg nációaléját; majd sóbálványtá lettem, midőn olvastam a nevé: Bl. . . János róm. cath. 60 éves, ferencz-rendű szerzetes, 1856. év óta, mint idült agy-hűdésben szenvedő, az irdalmasoknál ápoltatott, honnét aztan, mint gyógyíthatatlan, az anyalföldre szállítottott.

— Istenem! — kiálték fel, — hát ez az ember már 33 év óta van az örültek házában és mi az oka lelki bajának?

— Semmi! egyszerűen örökölte. Igenis

örökölte — szolt az orvos — mert tud meg kedves barátom, hogy a szülektől nem csak a nemesi czimeri és vagyoni, de a bűnöket és betegségeket is örököljük ám. Persze, hogy nemcsak örökölt, de szerzett bajok is vannak, csak hogy a két csoportbeli betegek nagyban és lényegesen különböznek egymástól.

„Az örökölt bajban szenvedők ugyanis rendszeren szelidek, a szerzett bajban szenvedők pedig ingerlékenyek. Az előbbieknél az elme-zavar a testi és lelki erők elmaradásában, s a tnyaságában gyökeredzik, utóbbiaknál pedig épen azok túlhajtása — túlfeszítéséből származik. Az előbbieknél a szülek bűneiért la-kolnak, az utóbbiak saját tényeiknek képezik áldozatát. Előbbiek rendszerint gyógyíthatlanok, utóbbiak az életmód megváltoztatása és a bajnak csírájában való megölése által megmenthetők.

Ezen kis elmélet után következett aztan a nagy gyakorlati magyarázat. A férfi és nő-betegekre egyaránt berendezett tebeidákban jelenleg 244 ember van elhelyezve, kik közül 141 a nő és 103 a férfi. Ugy a nők, mint a férfiak 3 külön osztályba sorozták, cse-nedések, izgatottiak és dühöngők.

Először is a férfiakhoz mentünk, természetesen a csendesek osztályába. Egy 15—20 méter hosszú, 5—6 méter széles teremben 40—50 külön körü, vallású és állású beteg ült 10—12 asztal körül. Alig lépett be velem az orvos, valamennyien mintegy parancsszóra felállottak és tiszteletjesen köszöntötték a nemcsak rettegett, de úgy látszik szeretett orvost. Az ápolók intésére aztan szépen visszautáltak asztalaikhoz. — Vasárnap lévén, egyik sem dolgozott, hanem apró csoportokba gyülekezve sakkoztak, dominóztak, kártyáztak, rajoltak, könyvet és újságot olvastak. Engem látva, többen kérdeztek tőlem, hogy én mi vagyok? doctor-e, vagy bolond?! — Jó, hogy az orvos segítségemre jött, mert zavaromban istenygyem tudom, mit feleltem volna hirtelenben nekik.

Az orvos engemet is doctornak mutatván, feleltem, hogy egyik-másik, ki előbb bizalommal fordult hozzám, most félelemmel húzódt vissza tőlem.

Az orvos egykint szólította elő az érdekesebb betegeket, a kik aztan a legnagyobb udariassággal mutatták meg magukat és fel-szólításomra bannulatos készséggel és folyékonyssággal mondták el történetüket.

Pár percz múlva a világ legelőkelőbb társaságában találtam magam; ott volt a chinai és japáni császár, a török és marocói szultán, a tatár kán és persza sah, — szóval kelet minden hatalmas fejedeleme. Egy másik csoportban meg Mozeses és Bölcés Salamonnal, Mahomed és Lutherrel volt szerencsem megismerkedni, valamennyien méltóság teljes külsejűek, összetört alakjokat, inkább a comium, mint a tragicum benyomását gyakorolta nemcsak ream, hanem magokra a többi örültekre is, mert nem egy hangosan neveltet köztük, a mikor Mozes komoly, ánnepelyes hangon panaszokodott a haláltól zsidókra.

Imnét az izgatottak osztályába mentünk, hol belépésünkkor már kisebb tisztelettel fogadtak bennünket. A 30—40 beteg között 8—10 hatalmas karú és öklü ápoló sétált föl és alá, folyton csillapítgatván a tüzesebb fejű és verő betegeket, kik látva az orvost, csoportosan siettek eléje. Az orvos szavára kissé lecsillapodtak, mert ő sorba kérdezte mindeniket, hogy mit kíván. Egyik döhányt kért, a másik pálinkát akart, a harmadik kardját követelte. — Egyik kezeit öklöre szoritva kiabálta, hogy őt rögtön bocscassák szabalon, mert különben felgyújtja az egész intézetet, — másik meg azzal fenyegetődzött, hogy agyon üti az ápolókat, ha feleséget nem bocscájják be hozzája és több húst nem adnak neki. Volt olyan is, ki meglátva engem, azt hitte, hogy én vagyok a miniszteri biztos, (ki minden hóban meglátogatja az intézetet) leborult előttem és térdeimet göröcsösen atkrolva, kezéimet csókolva, égre-földre esküdzött, hogy neki semmi baja, földre atkudott, hogy neki családja záratta ide be, őt csak irigy és álnok családja záratta ide be, őt csak irigy és álnok családja záratta ide be, őt csak irigy és álnok családja záratta ide be.

Mikor aztan mondtam neki, hogy én nem miniszteri biztos, csak ügyvéd vagyok, hirtelen felugrott és suttogó hangon mondta hozzám fordulva: „Egy milliő forint hono-

rariumot adok önnek, ha e kriptából kiszabadít, a hol 13 hónapja szenvedek ártatlanul.

Esküszöm, hogy ártatlanul! A kliensnek felesapott beteg ezt oly fenséggel, oly határozottsággal mondotta, hogy önkénytelenül is egy kérdő tekintetet vettem az orvosra.

Az orvos, — úgy látszik, megértette a szemrehányó tekintetet, mert lassu hangon sugott valamit az ápolóknak, a kik aztan a beteget egy külön czellába vezették, hová utána mentünk mi is.

— Ön tehát nem akar továbbra itt maradni? — kérde az orvos.

— Nem, kérem, — volt a válasz.

— Nos, hát írja meg kérvényét és az ügyvéd ur majd azt bemutatja az illetékes hatóságoknak.

A beteg sugárzó arczeval ült le az író asztalhoz és egy darabka kék papírra — mely most is tárczamban van, — megírta a kérvényt, mely szóról-szóra így hangzik:

„Tekintetes Kammermayer: Fő-polgármester ur!”

„Mintán én Pajor Istvánné ügyvéd és honvéd százados és aztan ezredes, az újságban is hirdetett azon megállapodásra lépeve mind tudományilag és születésem is az, — így kérem tessék másképp intézkedni, hogy nem való vagyok rongyszedőnének, sem gyermekem, a kit az ő-budai intézetben hagytam — és ugyan hogy bannak azzal, ha én velem úgy bánik egy ügyvédi kamara és honvéd-egylet. Így kötekeledzőnek a magyar kir. elmeteg anyalföldi ápolói orvosok, — egyszerre hogy elfogták a férjemet és hogy engem majd megtanítanak szentnek lenni, és nem akarnak hus-levest enni és hogy ók az által meg akarnak ölni, hogy hust eszem és nem hus-levest, — de ha nem kell, hát miért egyem, azért egyem talán, hogy meghaljak, de hát miért akarják meghalni, hogy a gyermekemet ne lassam, és mert ne lassam a gyermekemet, hiszen már egészséges vagyok és elég munkát adtam a világnak, — fizessék ki a feltalálásaimat, én meg is irtam ezt Kovács László 6 exellentájának és az ügyvédi kamarának és meddig tart a vizsgálát, hát a gép-pézek helybe hagyják-e feltaláló terveimet...”

— No elég lesz már! — szolt az orvos, mikor látta, hogy a beteg egésze neki melege-

dett az írásnak; arca czekla vörös lett, halantékain megduzzadtak az erek, szeméi vérbe forogtak, melle kinosan hörgött. Az orvos ismét intett az ápolók egyikének, ki csakhamar egy jeges vízbe mártott hideg vászon törülközővel bekötötte a beteg fejét, a ki ennek daczára is a belső indulat hevetől ájultan rogyott a földre.

— Ki ez a szerencsétlen? — kérdém elfogult hangon az orvostól.

— A te miliomos kliensed?! — szolt csipős hangon az orvos. — Az egy gépész-mérnök, ki abban örült meg, hogy lehetne Hamburgot New-Yorkkal egy repülő hid által összekötni és ez által az utasokat a tengeri betegségtől megmenteni.

— Szegény boldogtalan! — mondtam — pár perczrel előbb még hogy esküdzött, miszerint neki semmi baja sincs, bizony kicsiny hiba, hogy magam is el nem hittem neki. Menjünk tovább! — szoltam én.

A dühöngők osztályába kedves barátom — válaszolt az orvos — nem mehetünk be, a mennyiben ez idegen emberre életveszélyes jár, hanem a czella ablakán át mutatok be neked egy olyan beteget, a minőt látni kívántál t. i. üldözési mániában szenvedő Látod, ez is olyan beteg, a ki attól való félelmében, hogy családja megmérgezi, örült meg. Most sem enne semmit sem, erőszakkal kell etetni.

— És hogyan adtak neki enni? — Hát esont perczekkel kinyitjuk a száját és így töltjük le neki, természetesen csak a hig eledleket, mert egyebet le nem nyelhet.

E közben a czellához értünk.

Az orvos az ajtóba illesztett vastag, ártetsző, kerekded alakú üveget kinyitotta és intett, hogy a nyíláson át tekintsek be a czellába. A czella, eltérőleg a többiétől, tojásdad alakban volt építve, benne egy, a földhöz erősített matrácson, két párna és egy takarón kívül semmi más butor a világon. A matrácson háttal felelnek ült egy férfi. A neszre, mit tán halk köhögésem okozott, tigrisként szokott fel ülő helyéből, egy vad szökéssel az ajtnál termett, göröcsös öklével hatalmasan döngöztetvén annak vas pántjait, —

... föld mélyébe hatol a nagy diószegi ...

... minden egy ház három szobával ...

... ut Anna-utca 2266. sz. a. egy ...

... Debreczényi székkáló 200 frt kau ...

... utca ...

Debreczenben

Georgy Fülöp

Földrajzi és földmérési tanácsadó

Salon-Építő és Szárazlakásépítő

150 foknál gyúló

Fahatékot szerinti szabdalmasított

Fehér márvány fedélgépek

NEW YORK

Valódi

Adó földek.

A Bánkon 10 régi bog-s kaszálló, a varga-utczai földön a mátai ut félenről 9¹/₂ hold föld szabadból eladó.

Értekezhetni varga-utca 19. sz. alatti tulajdonossal.

ALAPITTATOTT

1858 ban.

... az elhagyott kődresek hantvai ...

LEKEKKEKEL

... nagyban fehér carrarai, ...

... színes szilárd fajú anyagból készült

... színes szilárd fajú anyagból készült

MOS Kassán

... sokszorosán kiténtetett ...

... közközt jutányos árak mellett.

Előzetes árak
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 Ft
Fél évre 5 Ft
Negyed évre 2 Ft

Egyes szám 5
A lap szellemi részét illető
tanácsokmány: Nagy-herceg
s. m. 1884. szám. Dunaszerdahely
k. m. — a szerkesztésért
mentes kifizetés.

Előzetes árak
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 Ft
Fél évre 5 Ft
Negyed évre 2 Ft

A biró

Az alsó fokú indokolt kérvény viselőjéhez fordul. Ez a kérvény a törvényhatósággal azzal a kéréssel jár, hogy az illető leg nem bírja a pénzügyi kényelmét.

A várakozást elterjesztés lehet — ismét mint a múltkor el.

A kérelmet nincsen kétség egész tudását szolgáltatának a hentesi az állam ténylegét biztositást nyújt.

Nincsen kényelemről beszélés senki részéről angol bíróságnak; de az államnak (pénzügyi) a valóságban a anyagi gondok szükes fizet megújuló hűség a biró, kegytelen a hanem hogy tal fogjon a bez, hogy a kereseményét legyen.

Minden lási viszony betetlen — oka annak a pénzügyi a biró család kig keserít.

Az a . . . biróknak megfelle ne hordjon egy kiló és megköholmit a megóvasa.

Hely követelés szükségessé már most adott szemben, háromszáz se nem S a igények, és függ szemben nyi akar a ki ne val dolg onmagat Ma lam szo kájával annak munkat norájja hogy e zóien zás — y a i ó jövede teritmi kok, liót, kiadás pénzt.

Hazám ifjúságához.

Ébredj hazánk bájnok népe! Ragadd ki híres kardodat, Nevednek esküdt ellensége Dühöngve hozza lánczodat. A vérgöngy tyrannus fajjal Mellede szegzi fegyvered, Hogy véredbe mártsa rút kezét. Fegyverre Bajnokok, Levente magzatok.

Az itó már későre járt és én testben elfáradva, lélekben elkábulva, már-már kért akartam az orvost, hogy szakítsuk felbe utunkat, mikor a főpótló oda lépett hozzánk és jelenté, hogy V. Z. beszélni kíván az orvos úrral.

Ezt az egy beteget még meg kell nézned kedves barátom! — szolt az orvos — az egyellen, delejes álomban szenvedő nő egész intézetünkben és talán mondhatnám, egész országunkban.

Delejes álom? — mondtam — csak nem olyan, minót Dumas ír meg „Balsamo József” című regényében?

De még annál is érdekesebb! — felelt az orvos. Egy ifjú leány ez, ki szerelmében esakóva, elvesztette örökre lelke világát; ébren halálában gyűlöli minden férfit, de álomban és gyönyörrel suttogja hűtlen kedvese nevét.

Ugy hát menjünk! Pár percz múlva egy l. osztályu czellában voltunk. Előttem állott egy alig 18-20 éves lányka, ki szótlanul merészre tekintett szemét, melyek fölé mint haragos fellegek, borultak a fekete szemöldökök.

Hivatott, hát eljöttem — szolt az orvos rendkívül nyájasan.

Köszönöm! köszönöm. De hát ez az ur mit akar itt? — kérdezé, miközben fekete szeméből haragos villám cikázott, — hiszen tudja, hogy utalom, gyűlölöm, megvetem a hitvány és álnok férfi nemet! El vele! vagy megfojtom őt!

Az orvos válasz helyett hirtelen végig simította kezével a lány forró homlokát s a lányka, mintha villám sújtott volna melléje, összeresztent, finom idegzele lassu vonaglást mutatott, még egy két közsimitás a merész homlokon és az inent még szilaj leány — eszméletlenül rogyik ágyára, esendes álomba merülve. Szemei csukva maradtak — de akjai az orvos szavára felnyitak, édes hangokat suttogván kedveséhez, kit maga körül velt állani, és kit elbámuló hangon hívott magához. Majd az orvos parancsára — dalolni kezdett olyan hangon — melynél fájóbbat, szívhez szólóbbat, soha életemben nem hallottam: és felhangzott a bús dal, hogy

Felleg borult az erdőre Nem atkozlak, ne félj tőle,

közbe-közbe tajtékzó szájjal ordítván: „gyilkos! . . . mérge keverő — el innét! . . . segítség! . . . meg akaraak ölni!” — Majd reszketve a felindulástól, sírásra fogta a dolgot — és földre borulva kérte, hogy ne vegyék el életét; beszédje közben a halálveritek csak úgy gyöngyözött a halantékain.

Elég ebből ennyi. — szóltottam lehangoltan az orvoshoz, — úgy is későre jár az idő, menjünk be inkább a nők osztályába, ezek talán szelidebbek lesznek, mint a férfiak.

A nők nemcsak szelidebbek, de érdekesebbek is — szólt az orvos és ezzel a nála levő csavar-külesesal kinyitotta a szemközti folyosó hatalmas vasajtóját, a férfi ápből künn maradtak és én egyszerre csak egy óriási tereben találtam magam, hol körülbelül 50-60 nő szibongott föl és alá, élénk, tarka csoportokat képezve.

Az orvos, a ki — mondhatom — nem rezepte-gyártó, hanem egy rendkívül művelt és nemes lelkű férfi volt, egész megváltozott a nők termében. Előbb olyannak láttam őt, ki hatalmas aczel-kék szemekének szigorú tekintetével a legdühösebb férfit is megrettenté, most hangjának olvadózó nyajasságával igyekezett a nő-betegeket lecsillapítani. A betegek közül tizen is futottak egyszerre hozzá, de őket az ápolók csak egyenként bocsajtották elébe. Mindenik panaszolt, vagy kért valamit és az orvosnak valamennyi számára volt nemcsak egy vigasztaló szava, egy-egy biztató ígérete, de egy-egy édesítő czukorkája is, mit nagy mohósággal fogyasztottak el a betegek.

Engem eléinte jó formán észre sem vettek, már szinte aprehendálni kezdtem, mikor egy 40-50 év közötti vaskos dáma a nyakam közé ugrott és mintha csak régi jó ismerősök lennének, mindjárt bizalmasan Te-nek szólított és minden tekintet nélkül kérdezte tőlem, hogy igaz-e hogy ő lesz az én feleségem?

Igaz. — szóltam az ő megnyugtató-sára, de az én veszedelmemre, mert csak hamar egy egész tucat 3-4 X-es hölgy termelt körülöttem és valamennyi egyszerre kiabált, hogy ne huzját, hanem őt Mariskát vegyem el feleségül, mert az rút és vén, ő pedig szép és ifjú.

Erre a jelenetre már magam is elmosolyodtam egy kissé, soh' sem hittem, hogy valaha ilyen kapós legyek. De a jámbor lelkek örömeinek csakhamar vége szakadt, mert az orvos karon fogott és pár percz múlva az izgatottak czellái előtt állottunk meg, ismét magunkra hagyván a még itt is fejkötőre vágó aggszűzeket, kik közül nem egy fátyollal arczán, koszoruvál a fején várja vőlegényét. — Menet közben az orvos elmondotta, hogy az izgatottak czellájában vannak a legérdekesebb nő betegek. Egész rakás hitves- és

még több gyermek-gyilkos nő van ott, kiket fegyház helyett tébolydába zárt a corrigáló társadalom. Itt ösmerkedtem meg Arany János „Agnesével” és Kiss József „Judith asszony”-ával. A való természetesen nem olyan szép, mint a költészet, de annál megrázóbb. Judith asszony például egy fa-darabot szorongatott kebelén most is, folyton azt susogva: esít piezikém! El ne árulj szegény anyádat! Jaj, ha megtudnák! hát felakasztanának.

A hűtlen hitvesek és gyilkos anyák társaságában nem sokáig időztünk, mert az orvos megnyitotta a III-ik folyosó ajtaját és a nagyzás hóbertjában szenvedők közé léptünk.

Egy vén és rút, de felette gondosan öltözött, felpiperkőzött nő jött elénk, a „Pesti Hírlap” egy újdonsült számat libegtetve-lobogtatva egyik kezében, másikkban meg a czikkertét tartva.

Doktor ur! olvasta-e már az ifjúság dísz-gyűlését a Redont nagy termében? — Igen, olvastam. — volt a válasz.

Es ön? — kérde, hirtelen nekem fordulva.

En is! De hát érdekli ez nagysádat? — Érdekel-e? — kiálta fel gúnyos halom-lával — hát nem érdekli-e a vén sast, midőn látja szárnyra kúlni a fiait? Oh Istenem, be sajnálom, hogy nem állhatok ismét az ifjúság élére, mint 1848-ban állottam! De miért is vették el tőlem lantom és kardom?!

Hát kiesoda ön? — kérdeztem esodalkozással.

En. — felelt, miután előbb engem büszke tekintetével megvetőleg végig mért — ki más volna, mint Petőfi Sándor szelleme.

Hiszzen Petőfi Sándor férfi volt, ön pedig nő.

Az, hát ön nem tudja — kiáltott fel kacagva — hogy Petőfi Sándor lelke ön belém költözött?

No ezt az egyet nem tudtam — feleltem egész komolyan. — Hát kedves Petőfi szellem, szokott-e aztán ön is néha-néha verselni?

Szoktam-e? Oh minő naiv kérdés! En verset és prózát egyaránt írok. Ime itt egy kész novellám: „Utazás az északi sarktól — Toroczkóig” — és ezzel már is kezembe gyűrt egy árkus papírost, melyen bizony jó sűrűn feküdtek a rendek.

De én egy verset szeretnék emlékül elvinni magammal.

No várjon, mindjárt írok egyet. — és ezzel leült az asztalhoz és pár percz multával átnyújtá azt a kis piszkos papírszeletet, melyről a következő vers olvasható:

